Recensie: Ocean in Concert *****

Kon. Elisabethzaal Antwerpen
zondag 9 november 2025

foto © Cinema in concert

Recensie:
Sir David Attenborough is een levende legende als het aankomt op natuurdocumentaires. Hele generaties zijn door zijn stem onderwezen over de schoonheid en de complexiteit van de natuur. Het feit dat hij dit jaar 99 jaar wordt, houdt hem niet tegen om zijn liefde voor die natuur te blijven verkondigen. Zijn nieuwste bioscoopfilm 'Ocean with David Attenborough' is ronduit adembenemend en inspirerend. Dankzij Cinema in Concert kan je die documentaire nu ook beleven in een setting waarbij de geweldige muziek van Steven Price live gebracht wordt door het Noordpool Orkest en vocaal ensemble PA'dam o.l.v. Adrián Ronda-Sampayo. Het is een totaalervaring om stil van te worden.

Alle leven is ooit begonnen in de diepte van de oceaan. En toch heeft de mensheid al meer gezien van de verre planeten dan van de open oceanen. Daarom neemt David Attenborough je mee op exploratie in de wondere wereld van de oceanen en hun bewoners. De wereldzeeën hebben namelijk veel meer te bieden dan we oorspronkelijk dachten.
We starten de reis in de kelpwouden en de uitgebreide zeegrasvlakten. Ze vormen niet alleen een wonderbaarlijke habitat voor heel wat dieren, maar uit recente studies blijkt ook dat ze enorm belangrijk zijn voor de reductie van koolstofdioxide op onze planeet. Daarom is het essentieel dat we het natuurlijke evenwicht niet verstoren. David Attenborough laat ook zien wat er gebeurt als we dat wel doen. Op dat moment voel je al aan de muziek dat het niet goed zal gaan en dat wordt dan met beelden bevestigd. Gelukkig heeft Sir David geruststellend nieuws: als we haar de kans geven, blijkt de oceaan een stuk veerkrachtiger te zijn dan we tot nu toe dachten.
Op naar het koraalrif. De muziek van Steven Price klinkt ineens een heel pak vrolijker en het Noordpool Orkest en vocaal ensemble PA'dam produceren een veel positievere vibe. De kleurenpracht, de diversiteit en de schoonheid van de riffen worden met fantastisch mooie beelden overgebracht op het publiek. Nog nooit zagen we zo'n knappe close-up van de koraalmondjes. De verwondering over al deze pracht klinkt dan ook door in de muziek die je werkelijk meezuigt in de beelden. Maar ook deze prachtige onderwaterwereld loopt gevaar. Door de opwarming van het oceaanwater sterft het koraal af en blijft er een woestijn van witte skeletten achter. Het zijn haast onwezenlijke beelden die nog harder binnen komen door het opduiken van de spaarzame trompetklanken in de muziek. Het lijkt wel of er zacht op de achtergrond een 'Last Post' klinkt voor de teloorgegane biodiversiteit. Maar ook in dit verhaal krijgt hoop het laatste woord. In recente observaties is vastgesteld dat het leven in deze riffen niet alleen kan terugkeren, maar zelfs terug kan

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

floreren … als we het de kans geven.
Vervolgens krijg je een blik op het allerkleinste: het fytoplankton. Het is zo klein dat je het met het blote oog niet kan zien, maar dankzij speciale camera's ben je getuige van dit wonderbaarlijke leven. Het fytoplankton in de oceanen produceert meer zuurstof en absorbeert meer koolstofdioxide dan alle bomen op aarde samen. Daarenboven is het nog eens de bron van voedsel voor zoé¶plankton en vissen. David Attenborough illustreert dit met fascinerende beelden van grote scholen vissen die zich tegoed doen aan plankton en op hun beurt weer ten prooi vallen aan zeehonden, dolfijnen, tonijnen, haaien, … en mensen. We zien het idyllische beeld van vissers die op traditionele wijze hun netten uitgooien om wat vis te vangen voor hun dagelijkse behoefte.
Maar plots verandert de teneur van de muziek en komt er veel meer spanning in de klank van de strijkers. Het tempo en de kracht nemen toe en op het grote scherm verschijnt achter de lokale vissers in hun gammele bootjes een enorme industriële trawler die met sleepnetten een heel stuk oceaan leegvist. Wat volgt zijn misschien wel de meest schokkende beelden uit de documentaire. Terwijl de trompet zachtjes huilt om de kaalslag, kijkt het publiek naar opnamen van een niets ontziende verwoesting door sleepnetten en de onderwaterwoestijn die ze achterlaten. David Attenborough drukt ons stevig met de neus op de feiten en de combinatie van beeld en muziek zijn erg confronterend. Het publiek wordt de pauze in gestuurd met stof om over na te denken.
Na de pauze is het dan tijd voor het goede nieuws: de oceaan herstelt sneller dan gedacht. David Attenborough neemt je mee naar de Channel Islands voor de kust van Californië waar door overbevissing de kelpwouden afgestorven waren en de kreeften verdwenen. De instelling van een zeereservaat heeft ervoor gezorgd dat op vrij korte tijd het natuurlijke evenwicht herstelde, de kelpwouden terug konden groeien en de kreeftenpopulatie terug op peil kwam. Het positieve verhaal wordt onderstreept met prachtig beeldmateriaal en hoopgevende muziek. Het Noordpool Orkest en vocaal ensemble PA'dam maken het optimisme van David Attenborough voelbaar.
Zo'n zeereservaten hebben ook een overloopeffect. Door gebieden te creëren waar de natuur ademruimte krijgt, zie je ook voorbij de randen van die afgebakende zones de vispopulatie en de diversiteit toenemen. Daar kan dan op een verantwoorde manier terug aan visvangst worden gedaan. Sir David roept dus niet op tot een algehele ban van visvangst. Hij probeert ons alleen te stimuleren om verantwoordelijker om te gaan met het leven in de oceanen.
Hij neemt ons tot slot nog mee naar Hawaï; meer bepaald naar het natuurreservaat Papahanaumokuakea. Door overbevissing van deze regio werd de Mé¶li of Laysen albatros met uitsterven bedreigd. Hij kon niet voldoende voedsel vinden om zijn jongen te voeden en de broedkolonie nam zienderogen af. Dankzij het instellen van een ruim zeereservaat en de bescherming van de broedplaatsen, leeft hier nu de grootste albatroskolonie ter wereld. David Attenborough toont dan ook vertederende beelden van babyalbatrossen en gracieuze volwassenen in de vlucht. Onder de beelden van de broedkolonie zit romantische muziek van cello en viool. En in tegenstelling tot eerder in het concert, mag de trompet nu het goede nieuws accentueren.
Sir David Attenborough wil afsluiten met hoop. Tijdens zijn leven heeft hij de blauwe vinvis bijna weten uitsterven en hun aantallen zien terugvallen op 1%. Dankzij een verbod van de jacht op walvissen is in tien jaar tijd hun terugkeer zichtbaar in de oceanen. Hij maakt zich dan ook sterk dat als de mensheid bereid is om 1/3 van de oceanen te beschermen (i.p.v. de 3% nu), de natuur zich kan herstellen.
Met 'Ocean in Concert' combineert Cinema in Concert een natuurfilm die je absoluut moet gezien hebben met een concertervaring die je als het ware in de beelden zuigt. De live uitvoering door het Noordpool Orkest en vocaal ensemble PA'dam o.l.v. Adrián Ronda-Sampayo versterkt het gevoel dat de magistrale beelden

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

oproept terwijl de vertrouwde stem van Sir David Attenborough je rondleidt door de wonderbare wereld van het leven onder het wateroppervlak van de oceanen.

< Sascha Siereveld >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.